

8. januarja (torek): Laško (v društveni dvorani) za ves sodni okraj Laško. Govorita poslanec D. Krajnc.
9. januarja (sreda): Sevnica (pri g. Starkl) za ves sodni okraj Sevnica. Govorita poslanca Skoberne in Krajnc.
10. januarja (četrtak): Brežice (Narodni dom) za ves sodni okraj Brežice. Govorita poslanca Skoberne in Krajnc.
11. januarja (petek): Kozje (okrajna hranilnica) za vzhodni del kozjanskega okraja: župnije Kozje, Podčetrtak, Olimje, Polje, Buče, St. Peter pod Sv. gorami, Podsreda, Koprivnica in Pilštanj. Govorita poslanca Skoberne ter Krajnc.

12. januarja (torek): St. Vid na Planini (župnišče) za zahodni del kozjanskega okraja: župnije St. Vid na Planini, Planina, Dobje, Prevorje, Zagorje in iz laškega okraja Jurklošter.

Nadaljne okrajne sestanke se objavljajo.

Na okrajne sestanke Kmetijske zveze in Zupanske zveze so povabljeni pred vsem vsi odborniki in odbornice krajevnih Kmetijskih zvez in vsi naši župani, občinski odborniki in njih namestniki, ki so že pristopili ali pa nameravajo pristopiti k Zupanski zvezi. Smatrate za svojo dolžnost, da se okrajnih sestankov udeležite, vsak v svojem sodnem okraju! Korist bodo imele občine, ljudstvo in naša organizacija! Brez Vaše poštvenosti in discipline ni organizacije, brez organizacije ni politične moči, brez politične moči si kmetstvo in delavsko ljudstvo ne bo nikoli izboljšalo svojega položaja! Izredno lepa udeležba že na vseh ravnokar dovršenih izobraževalnih tečajih nas zagotavlja, da bodo okrajni sestanki Kmetijske zveze in Zupanske zveze obilno obiskani. Poleg naših županov, občinskih odbornikov, ter odbornikov in odbornic Kmetijske zveze so tudi drugi naši pristaši povabljeni!

Zupanski tečaj v Celju, ki ga je priredila Zupanska zveza za Slovenijo zadnje nedelje, 18. decembra je uspel res lepo. Udeležilo se ga je nad 100 županov in občinskih odbornikov iz vseh okrajev celjskega okrožja ter gg. poslanci Stanovnik, Krajnc in Skoberne. Tečaj je vodil g. poslanec Stanovnik. Gospoda predavatelja, strokovnjaka, ki ju je poslala pokrajinska uprava, sta predavala o notranjem poslovanju občin in o domovinstvu. Kako srečno sta bili ti dve predavanji izbrani in podani, so pokazala številna vprašanja, ki so jih župani in odborniki stavili na gospoda predavatelja. — Sklenile so se naslednje resolucije: 1. Župani in občinski odborniki, zbrani na županskem tečaju v Celju, zahtevajo od vojnega ministristva da pošlje v vsak okraj vojaške strokovnjake, ki naj na licu mesta razložijo občinskim funkcionarjem celotno poslovanje v zadevi vojaške evidencije. Pozivamo gg. poslance, da zahtevajo podpirajo. — 2. Zahtevamo, da vojaška uprava da občinam vojaške tiskovine brezplačno na razpolago oz. povrne občinam stroške za že nabavljene tiskovine. — 3. Za občinske tajnike, ki so vsled vojaških zadev težko obremenjeni, zahtevamo, da država prispeva občinam s tolikimi zneski, da more tajnika dostojno plačati. — 4. Zupanska zveza za Slovenijo, kot čuvarica pravic občin in občanov protestira proti nameri, da bi se nastavili po občinah državni tajniki. — 5. Pozivamo vlado, da nemudoma prisloži za živili in denarjem prebivalstvu na pomoč, ki vsled suše trpi pomankanje. — 6. Vsaka občina naj uvede „Opravični red“ za svoj občinski odbor. Oddelek za notranje zadeve po krajinski uprave za Slovenijo naprošamo, da izda občinam tozadevna navodila. — 7. Negativna poročila (posebno tedenska poročila glede kužnih boleznih) se naj ukinejo. — Vsi udeleženci so izrazili željo, da bi take poučne tečaje trebalo še večkrat prirediti.

Brežice. Izobraževalni tečaj, ki smo ga imeli zadnji ponedeljek, 19. t. m. v Narodnem domu, je uspel nad vse pričakovane lepo. Iz vseh župnij brežijskega okraja so se ga množično udeležili naši najboljši. Govoril je g. poslanec Skoberne o naši za-

hvevali, g. poslanec Krajnc o potrebi združništva, tajnik Krajnc o davkih in napovedi dohodnine in g. žup. Pečnik o časopisu. Pri razgovoru o časopisu smo se kar čudili, ko smo slišali, kako lepe sadove je rodila agitacija za časopise v Pišecah, ožji domovini Urekovi: nad 80 novih naročnikov „Slov. Gospodarja“! Udeleženci tečaja so z veseljem sprejeli povabilo, da se dne 5. januarja zopet udeležijo okrajnega sestanka Kmetijske zveze in Zupanske zveze, na katerega so pred vsem povabljeni odborniki in odbornice Kmetijske zveze in naši občinski odborniki in namestniki, pa tudi drugi naši pristaši. Na veselo svidenje dne 5. januarja v župnišču!

Za naše časopise!

Agitacija za naše liste.

Stiri tedne se razvija agitacija za katoliško časopisje. Uspeh je dosedaj naravnost sijajen. Nabiralne pole za naš list smo prejeli dozaj iz 85 župnij. Dobili smo do 3500 novih naročnikov. Naravnost neverjeten uspeh! Posebno delavna so bila naša dekleta. Nobena pot jim ni bila preslaba, nobeno vreme prehuda, slaba so od hiše do hiše in niso mirovala prej, dokler niso pridobile novega naročnika. Pa tudi naši fantje so storili svojo dolžnost. Zaostali pa tudi niso naši mošči in dobre matere in so pridno zbirali naročnine od novih naročnikov! V nekaterih župnijah, kjer so poprej vladali samostojni ali pa socialni demokrati, je število naših naročnikov neverjetno naraslo. Pišecah in Glogu pri Brežicah, kjer je doma priselil poslanec Urek, ima do 80 novih naročnikov, Stranice pri Konjicah se bile poprej v rokah samostojnežev in socialnih demokratov, zdaj smo pridobili v tej župniji 34 novih naročnikov. Dozaj ima ormoška župnija 86, Veržej 29, Čadram 21, Središče 30, Sv. Križ pri Ljutomeru 38, Slovenska Bistrica 62, Smarje pri Jelsah 56 novih naročnikov. Vesele novice prihajajo tudi iz Savinjske doline, posebno iz Griž, Petrovč, Sv. Jurija ob Tab., Luč, Marije Reke, Sv. Petra v Sav. dolini itd. Danes ne moremo vsega tu navesti. Ko bo agitacija zaključena, bomo prinesli popolno sliko agitacijskega dela ter imenoma navedli vse agitatorje in agitatorice — kajti kdor dela za dobro časopisje, dela za Cerkev, dela za sv. vero in dela za Boga ter zasluži, da ga spozna ljudstvo kot svojega prijatelja.

Delo za časopisje se ne sme prenehati. To delo se nadaljuje. Posebno v tistih župnijah, ki nam dozaj niso še vrnilo izpolnjenih nabiralnih pol, se morajo naši pristaši z vso marljivostjo vreči na agitacijo. Zadnji teden v letu se tudi naj bo posvečen delu za dobro časopisje in sicer po celi naši Stajerski. Povsod se bo najti takih ljudi, ki bodo naročili naš list, ako jim ga boš priporočil. Ako je iz 85 župnij prišlo do 3500 novih naročnikov, potem jih mora iz ostalih župnij priti še najmanj 5000. Tako bode število novih naročnikov naraslo na goro. Častna naloga vsakega posameznega našega pristasa je, da širina naš liste in povsod zatira nasprotne! V januarju bomo objavili natančen pregled, kako se je naš list letos nanovo razširil med ljudstvom po posameznih župnijah. Zato pa opozarjamo že danes vse župnije na to, da nam pošljejo čim več novih naročnikov, da bodo v dotičnem seznamu izkazane z visoko številko novih naročnikov!

Vsak naročnik našega lista naj bo agitator zanj. Poglej v svojo bližnjo okolico. Kdo se nima našega lista. Prvi dan, ko utegneš, pojdi k temu ali drugemu sosedu in ga pridobi za list. Pomagaj mu ga naročiti. Teden za pridobivanje novih naročnikov je pokazal, da to delo ni težko in vendar nad vse uspešno. Ali naša stvar ni vredna, da storiš par korakov? Kako so delavni nasprotniki! Morša si objubil, da boš nekaj storil, pa še vedno odlagaš. Ostani mož-beseda in pojdi na delo za naš list zadnji teden starega leta.

Čenjenim naročnikom! Za leto 1922 stane „Slovenski Gospodar“ celoletno 12 dinarjev ali 48 K, polletno 7 dinarjev ali 28 K, četrtletno 4 dinarje ali 4 dinarje ali 16 K. Izven Jugoslavije

pa stane celoletno 25 dinarjev ali 100 K. Naš list naj ne manjka v nobeni slovenski krščanski hiši!

Iz nam nasprotnih strank.

Samostojni vsiljujejo svojo laž brezplačno. Iz raznih krajev dobivamo obvestila, da samostojni pošiljajo cele kupe „Kmet. lista“ na posamezne naslove. Nič ne pomaga, če se ljudje vsiljivea otepavajo in ga pošiljajo nazaj, uprava ga zopet pošlje. Imajo pač veliko denarja, saj je Pucelj prodal vole, konje, in ovce in sedaj izvažajo tudi živino za „dobro valuto“. Mi opozarjamo naše ljudi in vso javnost, da je to še le začetek dela političnih samostojnih lumparjev in prevar. Prave čudeže teh veržnikov in kapitalistov boste še le izkusili ob volitvah! Za pridobljene milijone bo veliko plačanih agitatorjev in še več lažnjivega papirja.

Strokovnjaki Samostojne stranke so pravi modrijani. V „Kmet. listu“ z dne 13. oktobra 1921 se poteguje neki M. Malovič za odpravo praznikov. — Tamkaj piše: „Se nadalje zapovedani prazniki so: Sv. Trije Kralji, Svečnica, Mar. Oznanjenje, Veliki ponedeljek, Kristusov Vnebohod, Efnakošni ponedeljek, Mali Smaren in tuč sv. Jožef kot deželni patron Kranjske.“ — Odkod ima neki ta gospod Malovič te praznike? Osem jih je našel, pa zadnji je samo pri treh: Sv. Trije Kralji sv. Jožef in Kristusov Vnebohod. — Drugi izmed naštetih nobeđen zdaj več ni zapovedan. Kmet ali obrtnik gosp. Malovič pač ni, ker vsak naš kmet ali obrtnik ve, da ne sme delati, in da gre k sv. maši tudi še ob sledečih, res zapovedanih praznikih: Novo leto, sv. Rešnje Tejo, sv. Peter in Pavel, Veliki Smaren, Vsi svetniki, Brez madežno Spočetje in na Božič. Torej je g. Malovič zopet en samostojni strokovnjak. Če praznikov ne zna naštetih, ko bi vsaj pogledal v koledar, ali pa, še bolje — bil tiho v teh stvareh. Slaba nam bo predla, če bodo odločevali pri nas taki strokovnjaki!

Matija Gubec, ki se je nekaj boril za stare pravice slovenskega in hrvaškega kmeta, je silno veliko trpel: v Zagrebu so ga posadili na žareč razstelo, in na glavo so mu pritiskali razbeljeno krono. In tako je povsod, Provoboritelj za kakšno stvar nimajo nobenega dobička, ampak le delo in trpljenje, če so le kolčekaj pošten. Samo slovenski samostojni „Gobci“ znajo drugače. Samo osem jih je izvoljenih, pa že imajo ugodnosti, kakor nobena druga stranka: Vošnjak je poslanik, Pucelj minister, Urek pod predsednik zbornice. Vsak, kdor to premisli, bo rekel: Ne, to pa ne gre po pravici. Samostojni poslanci se nič ne trudijo, ne borijo, razen za svoj dobiček in za svojo čast. Ubogi samostojni in socialdemokratski volileci! Oni mislijo in upajo, da je njihov voditelj res kaj za kmeta in delavca. Volilci čakajo, poslanci pa se bratijo z liberalci in drugimi kapitalisti. Ali ni bolje, da smo vsi verni in treznomisletni državljani iz vseh stanov združeni v močni ljudski stranki?

Samostojni blagoslov. Mali domači obrtnik iz mariborske okolice nam piše: Veste, kako sem jaz slavil obletnico volitev v ustavotvorno skupščino? Dobil sem listek, da moram plačati 22.000 K davka. Plačal sem že 9000 kron. Na davkariji so mi rekli, da je že vse poplačano, a sedaj se ta pozdrav. Imam bajto in 2/3 orača posestiva. Obrt mi nese komaj toliko, da preživim sebe in svojo družino. Za posestvo sem dal pred leti 11.500 K, a davka imam letos okoli 32.000 K. Če moram to plačati, moram iti s culico s trebukom za kruhom! Mermolja je lansko leto na shodu Samostojne vpil: „Če boste nas volili, vam bomo davke znižali!“ Kmetje in obrtniki, ki smo volili Samostojno, ali vidimo sedaj, kaj dela z nami samostojno-liberalna vlada. Se kožo nam bodo drli, sebi pa žepe polnili!

Tedenske novice.

Tajništvo Slov. ljudske stranke želi vsem somišljenikom in delavnim zaupnikom vesel in srečen Božič.

Duhovniške vesti. Dekanom je ime-

novan č. g. župnik od St. Lenarta v Sl. gor. Janžekovič. Duhovnim svetovalcem sta imenovana č. g. zaverški dekan Anton Podvinski in č. g. Miro Volčič, župnik v Breznu ob Dravi. Minulo soboto je bil pokopan č. g. župnik iz Puščave Ivan Vedečnik.

Nevarno je obolet prof. dr. Karel Verstovšek v Mariboru. Delavnemu možu želimo, da kmalu okreva.

Solski svetil, krajni in okrajni, oglasite se! Članek „Starsi pozor!“ v zadnji številki našega lista je razkril, kako hoče višji solski svet v Ljubljani odpraviti verski pouk v šoli in solarske maše v nedeljo in med tednom. Ali naj počimo na to ostudno izzivanje prve šolske oblasti v Sloveniji? Ali so ti gospodje slepi, da ne vidijo, kako se dandanes širijo pokvarjenost, goljušija, tatvina, nenaslovnost? Ali bodo ljudje boljši brez verskega pouka, brez službe božje? Da to ni mogoče, more uvideti vsak pameten človek. Ne pustimo si torej jemati najdražjih svatinj: verske vzgoje in službe božje pri naši solski mladini. Krajni in okrajni solski svetil, pa tudi občine, zganite se! Pri prvi seji sklenite protest proti temu pogubnemu sklepu višjega šolskega sveta. Oglasite se vsepovsod! Ti protesti naj bodo glasna pričeva vsemu svetu, da Slovenci nečemo brezverske vzgoje, ki bi nas prav kmalu upropastila, med tem ko nam je verska vzgoja mladine ohranila naš obstanek do sedaj. Proteste vpošljite tajništvu Slov. kmetijske zveze v Mariboru ali v Celju. Bodimo odločni in neustrašni, kakor so katoličani v drugih državah.

Napovedi za dohodnino za l. 1921, t. j. za dohodke in izdatke 1921 napravite čimprej sicer vam po zakonu lahko poljubno predpišejo dohodnino. Napoved napravite kar na navadni poli papirja. Zaupnike SLS prosimo, da grede našim ljudem na roko.

Pritožbe županov. V zadnjem času dobivamo pritožbe, da se na mariborskem okr. glavarstvu zelo neprijazno in neokusno postopa z g. župani. Na primer: kmetijski župan pride v zelo nujni zadevi peš več ur daleč v Maribor. Ima mnogo opravkov. Pride na glavarstvo in prosi vstopa h kakemu poročevalcu ali g. glavarju. Dosedaj je bilo običajno, da so župani vsak čas, kadar so bili uradniki ali g. glavar v uradu, smeli k njemu. — Nedavno pa so odredili, da mora župan ravno tako čakati in priti le v kratko odmerjenem času h g. glavarju. Tudi o načinu, kako se s kmetijskimi župani postopa, smo dobili utemeljeno pritožbo. Upamo, da bo g. glavar to odpravil.

Krščanska zavest se vedno bolj kaže med našim ljudstvom. To svedoči posebno dejstvo, da po vseh župnijah nabirajo za nove zvonove. Tako so n. pr. pri Sv. Martinu pri Vurbergu v kratkem času nabrali zavedni možje nad 200.000 K za nove bronaste zvonove. V nabiranju prostovoljnih darov tekmuje staro in mlado. Slov. ljudstvo je še hvala Bogu v jedru zdravo in pošteno. Ni ga še okužil pogubonosni protikrščanski evangelij. Samostojne, demokratov in rdečkarjev.

Zvonolivarna inženirja Bühla v Mariboru je dobila zadnji čas toliko naročil za nove zvonove, da mora razširiti svojo obrt. Celo iz Hrvaške naročajo zvonove v Mariboru. Popolnoma izgotovljen bronasti zvon stane 1 kg 150 do 160 K. V župnijah, kjer zbirajo darove za zvonove, se naj ravnajo približno te cene.

Mnogo iskrenih pozdravov in čestitk za božične in novoletne praznike pošiljajo našemu uredništvu in našim cenj. naročnikom in čitateljem naši vrli katoliški slovenski mladeniči-vojaki, ki služijo v vojakih v 10. pešpolku, 3. bataljon, 1. četa v Podgorci v Crni gori, oni, ki služijo v Peči v Albaniji, mladeniči-vojaki iz Stare Srbije. V imenu Vaših sorodnikov, prijateljev in znancev vam kliče Vaš stari znanec in prijatelj „Slov. Gospodar“: Bodite prsreno pozdravljeni, vrli mladeniči-vojaki, vesele božične in novoletne praznike. Na veselo svidenje v mili nam Sloveniji!

Zopet velik požar. V soboto, 17. decembra ob 6. uri zvečer je izbruhnil požar v poslopju posestnika Miha Iglarja p. d. Pečnik na Janževem vrhu pri Selnici ob Dravi. Pogorelo je v nekaterih urah vse do tal. Na Da-

ou mesta ste prišli požarni bramborci iz Selnice in Maribora. Rešili so razen dveh svinj in kokoši živino in nekaj obleke. Škoda znaša nad 200.000 K. Posesnik je bil zavarovan samo za nekaj tisoč kron. Sumi se, da je nekdo zažgal. Sosedu so rešili dva meseca starega otroka v zibelki, Iglarjeva sodbina je sedaj v največji bedi. Priporočamo jo blagim srcem v podporo.

Težko je ponesrečil veleposestnik g. Vilčnik v Gornjem Dupleku. Peljal se je s sanmi in je pri tem tako nesrečno padel, da si je nogo na več krajih zlomil. Leči se v mariborski bolnišnici.

Nesreča v kamnolomu. Dne 14. t. m. se je v kamnolomu g. Ježovnik na Pirešici zgodila strašna nesreča. Iz še nepojasnjenega vzroka se je vnel dinamit, ki so ga delavci pripravljali za naboj. 4 delavci: Martin Veber, Florjan Stamol, Martin in Jakob Mirnik so bili grozno poškodovani. Veber je še tisti dan med prevozom v cel-sko bolnišnico umrl v strašnih mukah. Drugi so dobili hude poškodbe po obrazu: bati se je, da bodo oslepeli.

Glede tržišča pri Sv. Barbari v Haloze smo dobili poročilo, da je tozadevni članek v predzadnjem „Slov. Gospodarju“ vzbudil veliko zanimanje. Poroča se nam, da trgovec gospod Blas ni kriv in ni prav nič povzročil, da hrvaški mesarji in špeharji ne smejo več voziti svojega blaga na tržišče v Haloze. Nadalje povdarjamo, da dotičnega članka ni pisal kak dopisnik od Sv. Barbare ampak smo ga dobili od neke odlične osebe ptujskega okraja. Značilno je, da vsi dobročuteči trdijo, da čim več bo na haloškem tržišču živih, tem cenejše bodo ubogi ljudje dobivali živila, a nikogar pač ni pri vladi in ne na okrajnem glavarstvu na Ptuj, ki bi se res s celim srcem zavzel za gladujoče haloško prebivalstvo. Kje je neki sedaj g. okrajni glavar dr. Pirkmajer? Sicer se vedno cedi same sladkobe in dobrotnosti napram našim ljudem, pa kjer bi trebalo to dejanski pokazati, pa se skriva.

Pred marib. poroto se je dne 13. t. m. zaradi požiga zagovarjal 16 letni kovaški vajenec Alojzij Gomilsek iz Sv. Lovrenca, ker je svojemu gospodarju Janezu Cizerlu v Brestrnici zažgal gospodarsko poslopje. Porota mu je prisodila tri leta težke ječe. Zaradi umora se je zagovarjal 20 letni Koloman Sandor iz Mursčancev v Prekmurju, ker je iz rodbinskega sovraštva v nekem gozdu umoril 22 letnega pos. sina Aleksandra Novaka. V svrhu zaslišanja novih prič je bila ta razprava preložena.

Pred celjsko poroto je bil dne 13. t. m. obsojen zaradi ropu 21 letni delavec Franc Nežmah iz Rog. Slatine, ker je napadel v nekem kozolcu Jožeta Pažona, mu odvzel denarnico z 1080 K. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe. — Zaradi detomora je bila obsojena na 5 mesecev težke ječe neka Pavla Stusek. — Zaradi roparskega napada na natakarskega vajenca Konce je bil obsojen zlatarski pomočnik Frano Kager iz Celja na štiri leta težke ječe. Zaradi težke telesne poškodbe je bil obsojen na 18 mesecev ječe Jurij Kodela iz Dobrove. Zaradi raznih vlovov in tatvin je pa bil obsojen na 5 let težke ječe Anton Poščnik iz Smartna.

Prijeta detomorilka. V Dravljah pri Ljubljani je neka 30 letna dekla zadržala svoje nezakonsko dete, ga zavila v cunj in skrila pod posteljo. Nameravala ga je na tihem pokopati. Zločin so takoj odkrili. Detomorilko in mrtvo dete so prepeljali v Ljubljano, kjer so mrtvo trupelce obducirali, zločinsko mater pa oddali v zapor.

Razbojništvo. Pred zagrebškim sodnim stolom se je pred par dnevi vršila zanimiva razprava o razbojništvu v Jurjevskem Brodu pri Karlovcu. V krčmo Jure Brusana je prišel 3. t. m. seljak Mato Smukovič. Vrnil se je pravkar s pošte, kjer je dvignil de naravno obvestilo in 34.000 K, ki je došlo iz Amerike. Seljak se je napil, nato pa se je pričel ponašati s svojim denarjem. V kotu je sedel 22 letni seljak Petar Barbič in Zakanja. Ta je nenadoma izginil in v neki sumi čakal na Smukoviča. Pograbil ga je za vrat, vrgel na zemljo, mu siloma odvzel denar ter se vrnil v gostilno. V družbi bogatega seljaka Ivana Hlačarja se je nato upijanil in mu v pi-

janosti odkril svoje bogastvo. Prosil ga je, naj mu odvzame denar, ker ne ve, kam s tolikim denarjem. Hlačar mu je odzval okoli 40.000 K. Ko so zločin odkrili je Barbič vse priznal. Hlačar pa je izjavil, da ni vzel navedene svote in da se sploh ničesar več ne more spomniti. Barbič je priznal. Rekel je, da ga je pogled na toliko denar omamlil in da se ni mogel obvladati. Barbiču je sodnja prisodila pet let težke ječe. Hlačarja so oprostili.

Zrtev avtomobila. Dne 15. t. m. se je pripetila v bližini Oroslavja na Hrvaškem velika avtomobilska nesreča. Avtomobil nekega veleindustrija iz Zagreba je vozil zelo spreten sofer. V avtomobilu je sedela neka odlična gospa. V bližini imenovanega kraja se je kljub počasni vožnji prevrgel avtomobil. Sofer je obležal na licu mesta mrtve, a dotična gospa je dobila težke telesne poškodbe. Avtomobil je ostal nepoškodovan. Sofer Vertig, pameten in trezen mož, je bil zaročen in njegova poroka bi se naj bila vršila tri dni pozneje. Vzroki avtomobilske nesreče so dosedaj nepojasnjeni.

Divje zveri odkrije grob umorjenega otroka. V selu Galuge, okraj Višegrad v Bosni je zadavila neka Ivanka S. svojega novorojenčka ženskega spolja. Zadavljena otroka je na to zakopala v bližnjem gozdu. Ker je pa bil grob prepljuto izkopen, so razbrskale divje zveri grobišče in otroka pojedle. Na licu mesta je ostalo le še nekaj kosti katere je izsledila žandarmerija in dognala detomor. — Ivanka S. je priznala zločin, nakar so jo zaprli.

Nazarenci v naši vojski. Pred sarajevskim vojnim sodiščem se je nedavno zagovarjal redov. 26 pešpolka Pajo Hruščar iz Petrova pri Novem Sadu. Njegov „zločin“ je obstojal v tem da ni hotel položiti predpisane prisegi in vzeti orožja. Ko so njegovi tovariši v Sisku prisegli, je izjavil, da ne more prisegati, ker je nazarenci in da mu njegova vera tega ne dovoljuje. Branil se je tudi puške, češ, da mu tega ne dovoljuje njegov Bog, ki pravi: „Ne ubijaj!“ Rekel je, da bo državi verno služil, toda orožja ne more in ne sme sprejeti. Radi neposlušnosti so ga takoj zaprli. Ob sodil so ga na dve leti težke ječe. — Kljub temu je sodnja odstopila akt višjemu voj. sodišču v Beogradu. Obtoženec je obsodbo poslušal mirno, na posled pa je izjavil, da ne bo vložil nikakega priziva.

Pijanec ubil svojo lastno mater. Začetkom tega mesca se je zgodil pri Kraljevu v Srbiji zločin, kakor jih be leži le malo časopisje. Postajenačelnik postaje Adriana Stefan Simič — Šolan človek — a pijanec, da mu ga ni najti para. Vrnil se je začetkom tega mesca zopet enkrat običajno pijan v svoje stanovanje. Njegova, že dokaj stara mati ga je med solzami prosila, naj vendar neha s tako grdim pijančevanjem. Ta materin opomin pa je pijanca tako raztogotil, da je pograbil karabinko in parkrat ustrelil iz nje v mater. Mati se je zgrudila mrtva na tla. Nekaj groznega, kako zamoren Šolan človek, državni uradnik, železniški postajenačelnik tako podivjati, da ubije svojo lastno mater. Preobilica zavžitega alkohola napravi člo veka grozovitejšega, kot je žival.

Proroka so zaprli. V Splitu so prijeli nekega Teodorja Reliča iz Kistanja, ki je potoval po Dalmaciji kot prorok Božidar ter pridigoval Kristusovo vero. Relič nosi dolge lase in belo šajkačo, v rokah pa hrastov križ in sv. pismo. Policiji je izjavil, da je prišel v Split zato, ker je mesto jako pokvarjeno in daleč od prave vere. V Sinju je kmetom prorokoval, da ne bo dežja tri leta in osem mesecev. Zato je bil sodnijsko kaznovan.

Poneveril 34.760 K. Stanko Radović, skladiščar pri zagrebški tvrdki Meyer in Gruber je prodal na lastno pest iz skladišča tvrdke železne robe za 34.760 K. S tem poneverjenim denarjem se je podal Radović v kavarno, kjer se je spustil v kvartanje. V igri je zgubil ves poneverjen denar. Tvrdka je zasledila poneverbo, Radoviča pa je zaprla policija.

Velik uspeh. „Slovenec“ poroča: Preiskava radi atentata na regenta sedaj kralja Aleksandra je končala z velikim neuspehom preiskovalnega sod-

nika. Od 180 zaprtih osumljencev jih pride pred sodišče samo 39. Veliko gromenja malo dežja!

Škrlatica v Beogradu. Iz Beograda poročajo, da se je tamkaj začela širiti škrlatica. 1. decembra je znašalo število obolelih 40 oseb, do danes je pa naraslo na 116 oseb. Nadalje beležijo 28 slučajev črnih koz.

Led na Donavi in Savi. Ker je Donava preplavljena z ledom, je belgradski brodarški sindikat ustavil paroplovni promet med Beogradom in Pančevom. Tudi med Beogradom in Šabcem je plovnost ustavljena.

Koledarček Kmetijske zveze za leto 1922 je mariborsko tajništvo SLS skoro že docela razprodalo. Na razpolago jih je le še nekaj komadov. Tajništvo je naročilo v Ljubljani zopet 1000 komadov. Kdor si želi naročiti še ta res izborni koledarček, naj to takoj sporoči Tajništvu SLS v Mariboru.

Misijonski koledar. Misijonska Zveza je izdala kakor pred dvemi in tremi leti, tudi za prihodnje leto 1922 misijonski koledar. Ime mu je: Marijin misijonski koledar. Zanimiva vsebina bo posebno misijonske prijatelje razveselila. Cena mu je 3 dinarje (12 kron). Naroča se v Marjanišču v Grobljah, pošta Domžale. Priporočamo ga vsem prijateljem misijonov!

Vinogradništvo.

Vinske cene v ljubomskih gorcah so ostale stalne. Pod 24 K za liter ni dobiti blaga, četudi so se vina rano brala. Sortirana vina se plačujejo od 28 do 34 K za liter. Vina se v splošnem dobro razvijajo in odgovarjajo absorbirani množini solnčnih žarkov. Prvovrstna ljubomerska vina z 12 do 14% alkohola še niso popolnoma čista. Kupeje je precej, toda vinogradniki prodajajo samo toliko, kolikor rabijo denarja za domače potrebe. Nesigurnost valute in dobra kapljica upliva tudi na vinske cene.

Vinograde gnojite! Mnogo naših vinogradnikov je zadnji čas gnojenje kar opustilo, posebno taki, ki morajo gnoj kupovati. Umetni gnoj ima pa — predrag, naravnega se pa za manj denar težko dobi. Vsi ti hočejo pri manjših stroških imeti velike dohodke. Kar svinčnik v roke in preračunajta, kdaj bodo ti dohodki jednaki, torej te hitro gnoj v vinograde! Avstrijski vojaki so odgovorili ker ni bilo hrane, isto je z negnojenimi vinogradi. Posebno mlade nasade je treba dobro gnojiti, da se razvijejo v močen trs.

Koreninice od trsja so občutljive. Trsne koreninice zmrznejo že pri 4 stop C toplote (nad 0), ako so dalje časa izpostavljene mrazu. Mnogo nasadov vsled tega ne uspe. Vinogradnik mora imeti za vinsko trto čut usmiljenja, tudi ona je živo bitje, samo da ne izraža življenja tako kot človeško, oziroma živalsko. Ne sadne torej spomlad ob premrzlih dnevih, čezroma jutrih in v zimskem času trsja ne prenašajte.

Drž. kem. preiskovalnišče v Mariboru se prosi, da bi večkrat obelodanilo rezultate vposlanih vinskih preiskujenj in ako teh ne bi bilo, da uprosi vinogradnike naših štajerskih goric med Dravo in Savo, da vposlujo vina za preiskušnjo. Samo na podlagi natančne analize in uradnih podatkov se more ugotoviti vrednost naših vin. Prej smo bili orientirani proti Gradcu in Dunaju, danes pač moramo gravitirati proti Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Ta orientacija je nova in zato rabi vinska trgovina novih podatkov.

6000 močnih cepljenih trt najfinjših sortiranih ima na razpolago somisljenik SLS. Naslov pove tajništvo SLS v Mariboru.

Sadjarstvo.

Nekaj za naše sadjarje.

Se dandanes si mnogo sadjarjev ni prav na jasnem, kake vrste so za njihov kraj prikladne. To je tudi glavni vzrok, da odpove pri nas toliko sadnih nasadov in imamo toliko sadnega drevja, ki hira in čaka konca. Mnogo krivde na tem nosijo drevesničarji iz Zabnice na Kranjskem, ki so pri nas na sejmih razprodali po nizkih cenah ogromno sadnega drevja, katero pa pri nas skoro nikjer ne

uspeva. Celo Kmetijska družba je odarovala svoje ude večidel s Harberovimi renetami, Kanadkami, Ananas-kami, Zlatimi parmenami itd., večji del z vrstami, ki le malokje uspevajo. Harbertova renetata se sicer razvije v krasno drevo, njen sad pa po večini segnje že na drevesu. Kanadke, Ananaske, Zlate parmene in druge enake vrste pa predstavljajo pokvečena rakova drevesa, v neprikladnih legah pa sploh odpovejo. Vsled tega se med mnogimi sadjarji razširja misel, da so vsa v drevesnicah odgojena drevesca bolehnna in ne zrastejo nikdar v velika drevesa. Temu pa ni tako! Bolehave so samo gotove vrste, posajene v neprikladno zemljo, oziroma podnebje. Drevesničarji so krivi samo toliko, da so odgojevali vrste, ki so se najlažje razpečale, saj je zadnji čas vse segalo samo po zlatnih vrstah. Čul sem, da je neki posestnik zasadil cel svoj največji travnik v nevinodni legi z Ananaske in Belefleurjem. Čet ta nasad ni vreden počenega groša. Ti dve vrsti v takem kraju naka-kor ne morejo uspevati, kriv pa tega ni drevesničar, ki ne more vohati, kako lego ima sadjar, temveč posestnik sam.

Zapomnimo si dobro: Ananaske, Kanadke, Belefleur, Zlata parmena. Sploh skoro vse zlatne vrste zahtevajo za svoje uspevanje posebno ugoženo, zavetno, vinorodno lego. Vsaj imamo mnogo vrst, ki so za travniške nasade kakor nalašč: Mašancelj, Veliki bobovec, Damazonka, Cesarjevič Rudolf, Pisani kardinal, Huberjev mostnik.

Mnogo je sadjarjev, ki so trdno prepričani, da zraste samo iz gozdne lesnike trpežno drevo. Res so lesnikova drevesa trpežna, če so cepljena v kroni, a isto trpežnost bo imela tudi v drevesnici vzgojena lesnika, ki se cepi v krono. Vsaj je vendar eno kot drugo zrastle iz semena lesnike. Nobenemu gozdarju ne pade na misel, da bi v vrhovih vzgojena gozdna drevesca rasla slabše, kot ona samostikla iz gozda. Tudi mi sadjarji se moramo tega napačnega domnevanja oprostiti. Razložek je samo ta, da potrebuje gozdna lesnika leta in leta, predno začne roditi, vzgojeno drevo nam pa med tem že desetkrat povrne vse stroške. Dva resnična vzgleda: Nek sadjar je posadil ob cesti pred 10 leti vrsto gozdnih lesnik; še danes nima nobena izmed teh niti prave kro-ne, trpelo pa bo še 10 let, predno bodo iz njih nastala poštena drevesa. Ko bi bil dotičnik posadil cepljena drevesa, bi dobil danes lahko že par lep-pih mernikov sadja. Zalost me vselej obide, ko gledam ta zalostni nasad — tu varčnost ni bila na pravem mestu.

Drug sadjar je kupil 15 prvovrstnih dreves po 1 krono komad, ker so se mu zdela draga, kupil je še 40 komadov izmečka iz drevesnice za skupno 5 K. Od teh 15 dreves je dobil že parkrat povrnjene vse izdatke, vseh onih 40 pa, ki so mu prišla takorekoč zastoj, mu niso rodila dosedaj niti polovico tega, kar onih 15. To nas učiti, da nam vredno blago pride vedno najdražje.

Pri vsakem novem nasadu dobro premislimo, kakšne vrste bomo zasa-dili, če sami ne vemo, se lahko pismo obrnemo na kakega kmetijskega učitelja, oziroma na Kmetijsko družbo, ki nam bo dobimo pojasnilo dala zastoj. Pomislimo tudi, ali mogoče ne želimo, da bi nasad že nam rodil, ne šele potomcem. Tu moramo pač vzeti najlepša drevesa, četudi jih plačamo precej dražje kot slabše, saj se nam kapital, založen v sadno drevje, mora pri količkaj umnem ravnanju bogato obrestovati.

Kakšna naj bo drevesna jama. — Tekom zime se izkopajo skoro povsod drevesne jame za spomladansko sajanje. Jama naj bo 1½ m široka in 3 to-pate globoka. Prvi in drugi lopatni urez se vsak za sebe zmeče na rob jame. Treliji se samo prerahlja in pust v jami. 14 dni pred sajenjem se jama napolni s prvim lopatnim urezom, to je z živo zemljo in še toliko od drugega ureza, da je zasuta do roba. V to živo zemljo bodo pozneje zrastle drevesne korenine. Kdor rabi drevesni kol, ga mora pred zasipanjem zabiti v sredo jame. Do sajenja se nam bo zemlja usedla toliko, da se nam ni treba bati, da bi se drevo po sajenju preveč pogreznilo. Ker se pa zemlja vendar še tudi pozneje nekoliko asa-